PDF Compressor Free Version

ممانعت از صدور نفت ایران؛ از حرف تا عمل

برگ آسی که سوخت

قمارباز دستش را می‌برد لابه‌لای ورق‌هایش و یک برگ آس می‌اندازد روی میز. طرف مقابل در آنسوی میز در غالب کری‌خوانی‌های مرسوم هر بازی، می‌گوید که برگ‌های زیادی برای سوزاندن این برگ آس دارد، قمارباز هم کری می‌خواند که هیچ‌وقت یک قمارباز قهار را تهدید نکن. همچنان که مشغول این تهدیدهای پینگ پنگی هستند، ناگهان تنگه باب‌المندب بسته می‌شود و بدین ترتیب برگ آس قمارباز، دیگر آس نیست.

محبوبه‌ولی، روزنامه‌نگار

اقتصاد ایران هرچند به غلط اما به هر حال وابسته به نفت است و دونالد ترامپ با علم به این موضوع دست روی شریان حیاتی ایران گذاشته است.

او جهان را تهدید کرد که تا ۱۳ آبان مهلت دارند خرید نفت ایران را به صفر برسانند، در غیر این صورت مشمول تحریم‌های کمرشکن آمریکا می‌شوند. هول و ولا و تشویش به جان خریداران نفت ایران افتاد. چین و هند به عنوان بزرگترین و اصلی‌ترین مشتریان نفت ایران به دنبال معافیت از این تهدید رفتند. مقامات کاخ سفید یکی به نعل زدند و یکی به میخ؛ یک بار گفتند هیچ معافیتی اعمال نمی‌شود، یک بار گفتند استثناتاتی را بررسی می‌کنیم. با این حال خرید نفتی هند از ایران ۱۶ درصد کاهش یافت. حالا آنها از آمریکا می‌خواستند که جای خالی نفت ایران را برایشان پر کند. دونالد ترامپ، عربستان را به عنوان یک برگ آس انداخت روی میز. با بن سلمان توافق کرد که جای خالی نفت ایران را پر کند، عربستان هم قول افزایش تولید نفت را داد. در این سو، روحانی به سوئیس رفت و در قلب اروپا تهدید کرد که اگر می‌توانید جلوی صادارت نفت ایران را بگیرید تا نتیجه‌اش را ببینید و پس از تهدیدهای مکرر آمریکا هفته گذشته در تهران با ادبیات تندتری گفت: «وقتی می‌گوییم معنی ندارد که نفت منطقه صادر بشود و نفت ایران صادر نشود، اشاره ما فقط به تنگه هرمز نیست، هرمز یکی از تنگه‌های ماست، تنگه‌های بسیاری داریم.»

تنگه «ندبه»

باب‌المندب که نامش از «ندبه و اشک» می‌آید و اشاره به جان‌هایی دارد که بر اثر خطرات این تنگه از دست رفته است، میان یمن در شبه جزیره عربستان و جیبوتی و اریتره در شاخ آفریقا قرار گرفته است. این تنگه یکی از معبرهای مهم برای عبور نفتکش‌هاست به طوری که طبق آمار اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در سال ۲۰۱۶، روزانه حدود ۴.۸ میلیون بشکه نفت و فراورده‌های نفتی از طریق این آبراه به اروپا، آمریکا و آسیا حمل شده است.

در حالی که روسای جمهور ایران و آمریکا در حال تهدید یکدیگر بودند، یمن که سه سال است هدف حملات ائتلاف به رهبری عربستان است، روز چهارشنبه دو نفتکش سعودی را در این تنگه مورد حمله قرار داد. البته برخی منابع من جمله خود یمنی‌ها اعلام کرده‌اند که یکی از کشتی‌ها جنگی بوده است. روز بعد از این حمله، یعنی پنجشنبه، عربستان سعودی اعلام می‌کند که «تمامی صادرات نفت از تنگه باب المندب را بلافاصله و تا زمانی که وضعیت مشخص شده و ترانزیت دریایی از این آبراه ایمن شود، متوقف خواهد کرد.» بدین ترتیب تنگه باب المندب موقتا به روی عربستان بسته شد و نشان داد که برگ آس دونالد ترامپ، چندان هم آس نبود.

روز پنجشنبه علاوه بر اینکه عربستان اعلام کرد فعلا از طریق باب‌المندب نفت صادر نمی‌کند، دادگاه لاهه در هلند نیز با انتشار اطلاعیه‌ای از آغاز بررسی علنی شکایت ایران از آمریکا از روز ۲۷ اوت و در فاصله روزهای ۵ تا ۸ شهریور ماه برای صدور قرار موقت علیه آمریکا، خبر داد

کار ایران بود

پیرو این اتفاق اظهارات زیادی از مقامات کشورهای مختلف منتشر شد مبنی بر اینکه ایران در یمن جنگ نیابتی می‌کند و از این رو مسئولیت حمله به کشتی‌های سعودی نیز با ایران است.

روزنامه سعودی عکاظ به نقل از وزارت خارجه امارات نوشت که این تجاوز بار دیگر بر نقش منفی و خطرناک ایران در حمایت از حوثی‌ها(انصارالله یمن) و دادن سلاح موشک بالستیک به آنها که صلح و امنیت منطقه را تهدید می‌کند، تاکید دارد.

نهاد المشنوق، وزیر کشور لبنان هم در گفت‌وگو با یک روزنامه سعودی همین ادعا را مطرح کرد و مدعی شد که حزب‌الله لبنان اجرا کننده سیاست‌های ایران در منطقه است.

او به روزنامه الشرق الاوسط گفته است: عربستان چه در موضوع دینی و چه در موضوع اقتصادی و چه در موضوع سیاسی رهبر کشورهای منطقه به شمار می‌رود و من همیشه گفته‌ام که ایجاد تعادل و توازن در منطقه خصوصا در سایه نفوذ ایران نیازمند یک ائتلاف سعودی -مصری مستحکم است زیرا هر یک از این دو کشور قدرت‌ها و خصوصیات و مشترکات زیادی دارند.

ادعای حمایت تسلیحاتی ایران از انصارالله در حالی مطرح می‌شود که ایران بارها آن را رد کرده است. بهرام قاسمی، سخنگوی وزارت خارجه، پیش از این تاکید کرده بود که یمن در محاصره است و اصلا امکان ارتباط تسلیحاتی با آن وجود ندارد.

او با بیان اینکه ایران آنقدر شهامت دارد که در صورت صحت چنین ادعایی، آن را اعلام کند، توضیح داده بود: آنچه امروز در دستان مردم یمن است سلاح‌هایی است که از دولت‌های قبل در پادگان‌ها وجود داشته است.

علی اکبر ولایتی نیز تصریح کرده بود که به یمن کمک‌های انسانی و حمایت‌های سیاسی می‌کنیم ولی موشک را ایران به آنها نداده است و یمنی‌ها نیازی به آن ندارند چرا که با امکاناتی که در اختیار دارند توانسته‌اند در مقابل سعودی‌ها ایستادگی کنند و با همین امکانات پیروز خواهند شد.

اظهارات کشورهای متحد عربستان و آمریکا مبنی بر دخالت ایران در حمله یمن به کشتی‌های سعودی چه درست باشد چه غلط، حاکی از این است که ایران چه دیگران خوششان بیاید و چه خوششان نیاید، متحدانی در منطقه دارد که می‌توانند برنامه‌ریزی‌ها برای افزایش صدور نفت از سوی عربستان به جای ایران را برهم بزنند و فاصله میان حرف از ممانعت صدور نفت ایران تا عمل به آن را طولانی کنند.

تنگه لاهه

علاوه بر متحدان منطقه‌ای، به نظر می‌رسد یکی از آن تنگه‌های مورد اشاره حسن روحانی، دادگاه بین‌المللی لاهه است. بیش از ده روز پیش ایران در این دادگاه، شکایتی را علیه آمریکا در رابطه با نقض پیمان‌های پیشین و غیرقانونی بودن بازگرداندن تحریم‌ها در دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه به ثبت رساند.

روز پنجشنبه علاوه بر اینکه عربستان اعلام کرد فعلا از طریق باب المندب نفت صادر نمی‌کند، دادگاه لاهه در هلند نیز با انتشار اطلاعیه‌ای از آغاز بررسی علنی شکایت ایران از آمریکا از روز ۲۷ اوت و در فاصله روزهای ۵ تا ۸ شهریور ماه برای صدور قرار موقت علیه آمریکا، خبر داد.

از سوی دیگر این دادگاه صراحتا به آمریکا اعلام کرد که تا رسیدگی به شکایت ایران حق ندارد کاری انجام دهد که در احکام احتمالی این دیوان تأثیر بگذارد. حسن روحانی درباره این هشدار دادگاه لاهه به آمریکا، گفته است: این اقدام به نوعی به عنوان قرار تأمین و موقت محسوب می‌شود و هشداری از زبان بالاترین مرجع حقوقی دنیا و رئیس دیوان دادگستری لاهه به وزیر خارجه آمریکا است که باید مراقب اعمال و برنامه‌های خود در این زمینه باشند.

تنگه‌ای در درون

پنجشنبه‌ای که گذشت علاوه بر باب المندب و دادگاه لاهه، تنگه دیگری هم خودش را به رخ کشید؛ تنگه اتحاد و وفاق نظامی-سیاسی که اتفاقا نباید بسته بلکه باید باز باشد. سردار قاسم سلیمانی در مراسمی در همدان اظهارات تندی را خطاب به آمریکا و مقامات کاخ سفید عنوان کرد که بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشت. رویترز درباره آن نوشت: سردار سلیمانی، فرمانده سپاه پاسداران ایران خطاب به رئیس جمهور آمریکا اعلام کرد، تهران به هرگونه اقدام خصمانه واشنگتن پاسخ خواهد داد. «به شما می‌گویم از آنچه که شما فکر می‌کنید به شما نزدیک تریم.»

وایس نیوز آمریکا نوشت: ژنرال ارشد ایران روز پنجشنبه در اظهاراتی آتشین به ترامپ هشدار داد ما آماده هستیم.

عربستان سعودی اعلام کرد: تمامی صادرات نفت از تنگه باب‌المندب را بلافاصله و تا زمانی که وضعیت مشخص شده و ترانزیت دریایی از این آبراه ایمن شود، متوقف خواهد کرد.» بدین ترتیب تنگه باب‌المندب موقتا به روی عربستان بسته شد و نشان داد که برگ آس دونالد ترامپ، چندان هم آس نبود

روزنامه صهیونیستی یدیعوت آحارنوت در پایگاه اینترنتی خود نوشت: فرمانده نیروی قدس (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی) ایران روز پنج‌شنبه تهدید کرد: اگر واشنگتن جنگی را آغاز کند، ما پایان‌دهنده این جنگ خواهیم بود.

خبرگزاری اسپوتنیک عربی هم به آن بخش از سخنان سردار سلیمانی خطاب به ترامپ اشاره کرده که گفت: طرف تهدیدات تو من هستم نه حسن روحانی رئیس‌جمهوری ایران.

جنگ، جنگ است؛ نظامی باشد با موشک و خمپاره و اسلحه می‌کُشد، اقتصادی باشد با نرساندن دارو و نایاب کردن قوت لایموت. جنگ نظامی سیانور است که درجا می‌کشد، جنگ اقتصادی قرص برنج است که تمام امعا و احشا و مغز و قلب را به هم می‌پیچاند و زجرکش می‌کند. جنگ اقتصادی را که داریم، در عین حال به جنگ نظامی هم تهدید می‌شویم.

در این شرایط ایران راه‌های بسیاری را برای مقابله با دشمن در پیش گرفته است مانند همین دادگاه لاهه اما بسیاری دادگاه لاهه را فاقد صلاحیت برای بررسی شکایت ایران علیه آمریکا می‌دانند و دعوای یمن و عربستان بر سر باب المندب نیز خارج از مرزهای ایران است، بنابراین احتمال جواب گرفتن از این راه‌ها صددرصد نیست.

اما حمایت سردار سلیمانی و بسیاری دیگر از فرماندهان نظامی ایران که هر روز در خروجی خبرگزاری‌ها منتشر می‌شود، قوی‌ترین راهکار برای مقابله با تهدیدات خارجی است زیرا چشمه‌اش در درون است و به نظاره‌گران جهانی هشدار می‌دهد: اگر هیچ کدام از راه‌های سیاسی و دیپلماتیک به نتیجه نرسد و کار به درگیری نظامی بکشد، قدرت دفاعی و نظامی در ایران با تمام قدرت پشت سر دولت و مقامات سیاسی ایستاده است و در موقع لزوم مشتی را که مقامات سیاسی ایران به آن تهدید می‌کنند را خواهند کوبید.

روی موج کوتاه

پروسه لاهه مقرون به نتیجه نیست

از نوشیر نوریان، عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس: در صورتی که دیوان بین‌المللی دادگستری به استناد مدارک و شواهد ارائه شده رای خود را به سود ایران صادر کند؛ ضمانت اجرای این رای برعهده شورای امنیت سازمان ملل گذاشته خواهد شد و شورای امنیت هم نخست به استناد فصل ششم منشور و سپس به استناد فصل هفتم اقدامات لازم را آغاز خواهد کرد. این پروسه در خصوص آمریکا مقرون به نتیجه نخواهد بود، زیرا وقتی کشوری به تعهدات بین‌المللی خود عمل نکند، قطعا به رای دیوان بین‌المللی دادگستری و شورای امنیت سازمان ملل هم حتی در صورت عدم وتو توجه نخواهد کرد.

پذیرش گفت‌وگو با آمریکا غیر ممکن است

سید حسین موسویان، معاون اسبق شورای عالی امنیت ملی: ترامپ معتقد است که سیاست‌های افراطی فشار علیه ایران، زمینه یک معامله بزرگ بین دو کشور را فرهم خواهد کرد. او در حاشیه اجلاس اخیر ناتو گفت که بالاخره ایران با او تماس و پیشنهاد معامله خواهد داد و معامله هم انجام خواهد شد. منتهی او باید درک کند که پذیرش این استراتژی توسط ایران غیر ممکن است چون به معنی تسلیم در برابر تهدید و فشار خواهد بود، چیزی که به معنی تحقیر ایران و شکستن غرور ملی ایرانی‌هاست.

نامه مجلس به رهبری برای تعیین تکلیف «پالرمو»

حسن نوروزی، سخنگوی کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس: دو نظریه در رابطه با لایحه پالرمو مطرح شد. نخست بیانات رهبر معظم انقلاب و دیدگاه ایشان درباره معاهدات بین‌المللی بود ضمن آنکه گفته شده رئیس جمهوری از طرف سران سه قوه به رهبر انقلاب نامه نوشتند و ایشان دستور ورود مجلس به رسیدگی لوایح چهارگانه را داده است.

کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس، برای بررسی موضوع و شفافیت نص صریح رهبری در این زمینه، نامه‌ای به دفتر ایشان ارسال کرده است تا تکلیف مجلس در این زمینه تعیین شود.

پیش‌بینی رای لاهه

علی خرم، نماینده اسبق ایران در دفتر ژنو سازمان ملل متحد: چارچوب توافق هسته‌ای، فرآیند اجرای آن و اعلام پایبندی ایران به برجام از سوی آژانس بین المللی انرژی هسته ای، هیچ راه فرار حقوقی و قانونی برای آمریکا در راستای عملیاتی کردن تحریم‌ها باقی نگذاشته است. اینکه پمپئو و ترامپ به نظر دادگاه لاهه احترام بگذارند به سود ایران است و احتمالا رای دادگاه نیز به نفع ایران صادر شود.

چشم امید مجلس به همتی

جلال میرزایی، عضو کمیسیون انرژی مجلس: امید است آقای همتی با اتخاذ سیاست‌های درست بتواند اعتماد از دست رفته در حوزه ارزی و بانکی را برگرداند و مسایل و مشکلات را با فعالان اقتصادی در میان بگذارد. البته بخشی از نوسانات در بازار ارز در اختیار بانک مرکزی نیست بلکه به تحولات و اتفاقات در خارج از کشور مربوط می‌شود، در واقع نااطمینانی نسبت به حفظ درآمدهای فعلی بخصوص نفت خام باعث شده این عدم اطمینان به وجود آید و بسیاری به دنبال این باشند که اندوخته‌های خود را تبدیل به ارز کنند. بنابراین باید برای این مسائل راهکاری اندیشیده شود و مردم را از نگرانی در آوریم، در این زمینه باید دولت و مجلس و به طور کلی نظام تصمیم بگیرد و کشور را از شرایط نامطمئن خارج کند.

هوانیروز، قدرتمندترین ناوگان هوایی خاورمیانه است

امیر سرتیپ یوسفعلی قربانی، فرمانده هوانیروز ارتش: ناوگان هلی کوپتری هوانیروز قدرتمندترین ناوگان در خاورمیانه است. هوانیروز در بحث آمادگی رزمی در وضعیت مطلوبی است و در بحث موشک‌ها به عنوان یک بازوی قدرتمند ایفای نقش می‌کند. هر دشمنی که بخواهد با چشم چپ به کشور بنگرد ما آماده هستیم در رکاب ولایت جان دهیم. امروز دشمن برای ما نقشه می‌کشد و ما برای آنها بازی جنگ انجام می‌دهیم.

خبر

موحدی کرمانی:

بانک مرکزی از قوه مجریه مستقل شود

امام جمعه موقت تهران با اشاره به عدم استقلال بانک مرکزی گفت: عدم استقلال بانک مرکزی از دولت ریشه بخش عمده‌ای از معضلات است و راه‌حل آن، این است که بانک مرکزی از قوه مجریه استقلال داشته باشد.

به گزارش ایلنا، حجت‌الاسلام والمسلمین محمدعلی موحدی کرمانی، خطیب موقت در خطبه‌های نماز جمعه روز گذشته، ادامه داد: گفته می‌شود برخی از اعضای تیم اقتصادی کابینه سیاست‌های دولت را قبول ندارد و این پذیرفتنی نیست که در تصمیمات اقتصادی دولت چندصدایی به گوش برسد بلکه باید یک صدای واحد شنیده شود.

انتقاد از اختصاص ارز دولتی به سفرهای غیرضروری

موحدی کرمانی با بیان اینکه تخصیص ارز به سفرهای غیرضروری خیانت است، یادآور شد: گاهی برخی سفرها ضروری است اما سفرهای غیرضروری چه لزومی دارد که ارز ۴۲۰۰ تومانی به آن پرداخت شود. بخشی از مشکلات اقتصادی کشور در شرایط کنونی مربوط به وضعیت نظام بانکی است که به دلیل ضعف نظارت از سوی بانک مرکزی شاهد افزایش حجم نقدینگی هستیم. موحدی کرمانی افزود: اگر این حجم نقدینگی مدیریت نشود کلیه بازارهای اقتصادی کشور را دچار تلاطم و نوسان می‌کند.

از دولت تقاضا دارم به این جمله توجه کند که راهکارهای دولت برای جهت‌دهی این نقدینگی به سمت بازارهای مولد اقتصادی باید هر چه سریع‌تر مشخص و عملی شود.

رئیس جمهور به استانداران تفویض اختیار کند

امام جمعه موقت تهران ادامه داد: از رئیس جمهور انتظار می‌رود طبق اصل ۱۲۷ و ۱۲۸ قانون اساسی برای تحول در استان‌های کشور بخشی از اختیارات خود را به استانداران تفویض کند. وی خطاب به مسئولان عالی نظام تصریح کرد: منتظر نباشید مردم به دلیل فشار اقتصادی به خیابان‌ها بریزند و خواسته‌های مشروع خود را مطالبه کنند و آنگاه شما بیدار شوید و اقدام مناسب انجام دهید. شما دولت تدبیر هستید و باید به فکر مشکلات اقتصادی مردم و به دفع قبل از رفع بپردازید. هرچند که مردم انقلاب‌شان را دوست دارند و صبر انقلابی دارند و صبر را از امام حسین(ع) آموخته‌اند اما شما هم بکوشید و کار انقلابی کنید.

